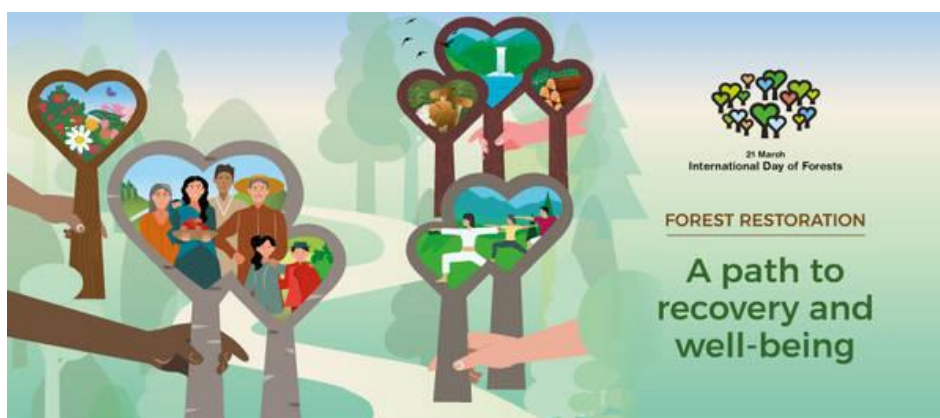

МЕЂУНАРОДНИ ДАН ШУМА - 21. МАРТ

Генерална скупштина Уједињених нација је у децембру 2012. године прогласила 21. март за Међународни дан шума, а ове године мото манифестације је: „**Обнова шума: пут опоравка и благостања**“. Циљ обележавања овога датума је подизање свести јавности о значају шума, њиховог биодиверзитета и разних користи које нам шуме пружају. Овога дана шаљемо снажну поруку да морамо да чувамо и штитимо шуме, да бисмо сачували здравље људи и обезбедили одрживи развој.

УН су донеле стратешки план за очување шума до 2030. године који даје упутства за деловање на свим нивоима за одрживо управљање шумама у целом свету, са циљем заустављања крчења и деградације шума. Историјски споразум о овом плану закључен је на посебној седници УН Форума о шумама у јануару 2017. године, а након тога га је Генерална скупштина УН усвојила у априлу 2017. године.

Шуме покривају око 30% копна на планети, тј. простиру се на око 4 милијарде хектара. Шуме и њихово окружење кључне су у борби против климатских промена, доприносе укупном билансу кисеоника, апсорбују угљен диоксид и то око две милијарде тона годишње, повећавају влажност ваздуха и један су од важних фактора у смањењу сиромаштва и достизања циљева одрживог развоја. Око 1,6 милијарди људи зависи директно од шума и од њих обезбеђују храну, лекове, уточиште и гориво. Шуме су биолошки најразноврснији екосистеми на копну, у којима живи више од 80% копнених врста животиња, биљака, гљива, инсеката... Ипак, упркос свим овим непроцењивим биолошким, економским, здравственим и социјалним особеностима, глобално крчење шума наставља се алармантном брзином.

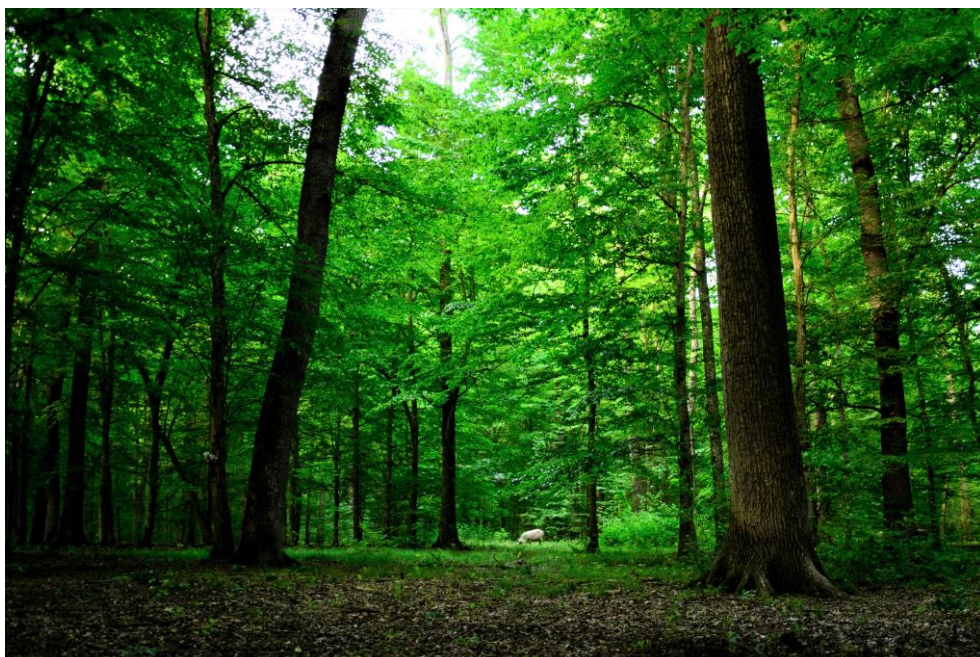
Нестанак шума везан је за њихово крчење и претварање углавном у пољопривредно земљиште великих размера. Велику штету им наносе и суше изазване климатским променама. Свесне опасности драстичног смањења шумских предела, богатије државе

смањују штету увођењем концепта одрживог газдовања шумама, који пре свега подразумева смањивање агресије на шуме честим сечама.

Према извештају „Пошумљавање у Републици Србији“ Државне ревизорске институције од децембра 2020. године, степен шумовитости у Србији је 29,1 %. Према постављеним циљевима у Просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године, оптимална шумовитост требало би да буде 41,4 %. У складу са Националном инвентуром шума, укупна површина шума у Србији износи 2.252.400 хектара, од чега је у државном власништву 1.194.000 хектара или 53 %, а у приватном 1.058.400 хектара или 47 %. ЈП „Србијашуме“ и ЈП „Војводинашуме“ газдују и пружају стручно саветодавне послове за преко 90 % шума.

Аутономна Покрајина Војводина представља подручје са најнижим степеном шумовитости у Србији и Европи, са испод 7 % површине под шумама. Пошумљеност у Војводини је неравномерно распоређена и то углавном у заштићеним природним добрима дуж приобаља равничарских река Дунава, Саве, Тисе и Тамиша, као и на подручјима СРП „Делиблатска пешчара“, ПИО „Суботичка пешчара“ и ПИО „Вршачке планине“. Да би се достигла оптимална шумовитост, предвиђена Просторним планом АП Војводине, шумовитост би требало значајно увећати. У чак 14 општина АП Војводине степен шумовитости је испод 1 %, а то су општине: Кула, Бачка Топола, Мали Иђош, Стара Пазова, Врбас, Србобран, Бечеј, Темерин, Сента, Кикинда, Нова Црња, Житиште, Сечањ и Пландиште. Према извештају ДРИ у Војводини је посебан проблем и претварање шумског у грађевинско земљиште, а проширење грађевинског реона на рачун шумског земљишта је изражено у близини већих градова, као што су Нови Сад, Сремска Митровица и Панчево.

Због пандемије коронавируса и ове године ће се обележаваће 21. марта Међународног дана шума преселити на друштвене мреже.

Босутске шуме, фото: архива ПЗЗП